

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सातवी (4 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

सराव करा.

खेळूया शब्दांशी.

११. बाली बेट

(अ) खालील शब्दांचा अर्थ समजून घ्या.

- (अ) टुरिस्टांचा स्वर्ग. (इ) अश्राप माणसे. (उ) तंबूतला सिनेमा.
 (आ) किर्र जंगल. (ई) गाणारे भाट.

सराव करा.

(आ) खालील शब्दांचे प्रत्येकी दोन भिन्न अर्थ लिहा.

- (अ) अभंग- (आ) बोट-

(इ) खालील शब्दांचा वाक्यांत उपयोग करा.

- (१) उभयता (२) यत्किंचितही (३) चौघडा (४) चित्रविचित्र

उपक्रम :

पु. ल. देशपांडे यांनी लिहिलेली पुस्तके मिळवा. वाचा.

शोध घेऊया.

(अ) आंतरजालाच्या साहाय्याने आशिया खंडाचा नकाशा पाहा. आशिया खंडातील कोणकोणत्या देशांना समुद्रकिनारा लाभला आहे व त्या समुद्रांत कोणती बेटे आहेत याचे निरीक्षण करा व त्याची नोंद करा.

देश	लाभलेला समुद्रकिनारा	तेथील बेटे

(आ) आंतरजालाच्या साहाय्याने अंदमान-निकोबार या बेटांची माहिती खालील मुद्द्यांच्या आधारे मिळवा.

- (१) तेथील आदिवासी (३) निसर्गसौंदर्य
 (२) आदिवासींचे जीवनमान (४) तेथील सोईसुविधा

ऑनलाईन टेस्ट

वाचा व स्वाध्याय सोडवा.

उदा. एक मोठी भिंत बांधायला 15 मजुरांना 8 तास लागतात; तर 12 मजुरांना तेच काम करायला किती तास लागतील ?

9 || समप्रमाण आणि व्यस्तप्रमाण

उकल : मजुरांची संख्या वाढली की कामाचे तास कमी होतात.

मजुरांची संख्या व त्यांना लागणारा वेळ यांचे प्रमाण व्यस्त आहे.

मजुरांची संख्या व भिंत बांधायला लागणारे तास यांचा गुणाकार स्थिर आहे.

आता x या चलाचा वापर करून हे उदाहरण सोडवू.

12 मजुरांना x तास लागतात असे मानू. $12 \times x = 15 \times 8$

15 मजुरांना 8 तास लागतात. $\therefore 12x = 120$

12 मजुरांना x तास लागतात. $\therefore x = 10$

यावरून 12 मजुरांना भिंत बांधायला 10 तास लागतील.

उदा. वर्गामध्ये 40 पानी हस्तलिखित अंक तयार करण्याचे काम चालू केले. एका विद्यार्थ्याला हा अंक तयार करायला 80 दिवस लागतात, तर 4 विद्यार्थ्यांना अंक तयार करायला किती दिवस लागतील ?

उकल : एकच काम जास्त विद्यार्थी करत असतील तर कमी दिवस लागतील म्हणजे विद्यार्थी संख्या व दिवसांची संख्या यांचे प्रमाण व्यस्त आहे. चार विद्यार्थ्यांना x दिवस लागतात असे मानू.

विद्यार्थी	दिवस
1	80
4	x

$$4x = 80 \times 1$$

$$x = \frac{80}{4}$$

$$x = 20$$

\therefore 4 विद्यार्थ्यांना 20 दिवस लागतील.

वाचा व समजून घ्या .

Std - Seventh Sub - Maths (Semi)

Example Fifteen workers take 8 hours to build a wall. How many hours will 12 workers need to build the same wall?

Solution: As the number of workers increases, the number of hours decreases. The number of workers and number of hours are in inverse proportion. The product of the number of workers and the number of hours needed to build the wall is constant. Let us use the variable x to solve this problem.

Suppose, 12 workers take x hours. $12 \times x = 15 \times 8$

15 workers take 8 hours. $\therefore 12x = 120$

12 workers take x hours. $\therefore x = 10$

Thus, 12 workers will take 10 hours to build the wall.

Example A 40-page class magazine is to be written. If one student would require 80 days to write it, how many would 4 students require ?

Solution: If more students help to do the same task, fewer days will be required. That is, the number of students and number of days are in inverse proportion. Suppose 4 students need x days.

Students	Days
1	80
4	x

$$4x = 80 \times 1$$

$$x = \frac{80}{4}$$

$$x = 20$$

\therefore 4 students require 20 days.

understand.

Now you have five conversations each for both 'A' and 'B'. Play a guessing game using these conversations. Different pairs of students should present these different conversations in the class. Others rate the response in each conversation using the following table, by putting a tick mark (✓) in the appropriate box.

	Enthusiastic	Attentive	Neutral	Indifferent	Sarcastic
Words					
Gestures					
Tone					

See that all types of response are presented in the activity.

revision

इयत्ता - सातवी विषय - इतिहास व नागरिकशास्त्र

७. स्वराज्याचा कारभार

माहीत आहे का तुम्हांला ?

शिवाजी महाराजांच्या दुर्गनिर्मितीसंबंधी छत्रपती संभाजी महाराज यांनी 'बुधभूषण' या ग्रंथात केलेले वर्णन लक्षणीय आहे. ते पुढीलप्रमाणे :

'कर्नाटक देशापासून ते बागलाण देशपर्यंत शत्रूंना अभेद्य दुर्गच, असे अनेक किल्ले छत्रपती शिवरायांनी सह्याद्री पर्वताच्या उत्तुंग अशा शिखर पठारांच्या रांगांवर जागोजागी बांधले. त्यामागचा उद्देश म्हणजे या पृथ्वीचे रक्षण करणे हा होता. त्यांच्या यशस्वी नेतृत्वाने कृष्णा नदीच्या काठापासून ते समुद्राच्या चारही दिशांसभोवती ते किल्ले बांधले. रायरी किल्ल्यात, ते विजयी आणि सर्व राजांमध्ये अग्रेसर असे राजे छत्रपती श्रीशिवाजी महाराज राहिले.'

ऑनलाईन टेस्ट

६. नैसर्गिक प्रदेश

<ul style="list-style-type: none"> ● कमीत कमी पाने असलेल्या व काटेरी वनस्पती. ● जाड साल, अरुंद व मेणचट पाने. ● जमिनीतील ओलावा संपला, की वनस्पती नष्ट होतात. उदा., निवडुंग, घायपात, पाम, खजूर इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● उंट अन्नपाण्याशिवाय अनेक दिवस राहतो. ● जमिनीवर प्राण्यांची संख्या कमी. ● प्राणी दिवसा जमिनीखाली राहतात. उदा., साप, उंदीर, सरडे, विंचू. ● घोडे, बैल, गाढव, मेंढ्या, इतर पाळीव प्राणी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● बदाऊन (सहारा), बुशमेन (कलहारी), अँबॉरिजिन (ऑस्ट्रेलिया) इत्यादी लोक राहतात. ● अनेक गरजा जनावरांपासून पूर्ण करतात. ● मरूदद्याने व नद्यांची खोरी येथे शेती केली जाते.
<ul style="list-style-type: none"> ● उंच व दाट गवत. ● गवत सुमारे सहा मीटर उंच (हत्तीगवत). ● तुरळक वृक्ष व झाडे शेंड्यांकडे छत्रीसारख्या आकाराचे असतात. उदा., बेल, बोर, घायपात, अननस, निवडुंग इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● तृणजीवी प्राणी व मांसभक्षक प्राणी विपुल आहेत. ● प्राण्यांना निसर्गाने चपळ पाय दिले आहेत. ● अंगावर रंगीत पट्टे व ठिपके असतात. ● उदा., सिंह, चित्ता, तरस, लांडगा, जिराफ, झेब्रा, हत्ती, गेंडे, रानबैल, रेडे, कांगारू, एमू इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● मातीच्या भिंती व गवताचे छप्पर असलेली साधी घरे असतात. ● घरांना खिडक्या नसतात. ● ठेंगण्या व गोलाकार झोपड्यांत राहतात. यांना क्रॉल म्हणतात. ● शिकार व पशुपालन हे प्रमुख व्यवसाय. ● उदा., झुलू, हौसा, मसाई इत्यादी जमाती.
<ul style="list-style-type: none"> ● घनदाट सदाहरित वने. ● वनस्पतींमध्ये भरपूर विविधता. ● दलदलयुक्त प्रदेश. ● कठीण लाकडाचे उंच वृक्ष. ● उदा. महोगनी, ग्रीन-हार्ट, रोजवूड, एबनी इत्यादी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्राण्यांमध्ये खूप विविधता आढळते. ● दलदलीच्या प्रदेशात सुसर, पाणघोडा, अँनाकोंडा इत्यादी. ● झाडांवर राहणारे गोरिला, चिंपांझी, हॉर्नबिल इत्यादी. किटक-विषारी तसे-तसे माशी. 	<ul style="list-style-type: none"> ● लोकवस्ती कमी आहे. ● लोकांचे जीवन निसर्गावर अवलंबून असते. ● आदिवासी जमातीचे लोक. ● ही लोक घरे झाडावर बांधतात. ● उदा., पिग्मी, बोरो इंडियन, सेमाँग इत्यादी जमाती.

चला खेळूया : पृष्ठ ३२, ३३ व ३४ वरील नैसर्गिक प्रदेशांच्या तक्त्यांतील प्रत्येक रकान्याचे कार्ड तयार करा. ही कार्ड विद्यार्थ्यांमध्ये वाटून प्रत्येकाने 'नैसर्गिक प्रदेशाचे कुटुंब' शोधण्याचा खेळ खेळा.

वाचा समजून घ्या.

10. आपत्ती व्यवस्थापन

ढगफुटी (Cloudburst)

सांगा पाहू !

पाऊस कसा पडतो ?

माहीत आहे का तुम्हांला ?

6 ऑगस्ट 2010 रोजी अशी ढगफुटी लडाखमधील लेह येथे झाली होती. 26 जुलै 2005 रोजी मुंबईमध्ये झालेली ढगफुटीची घटना ही सर्वांच्या लक्षात राहिल अशी विलक्षण होती. त्या दिवशी 8 ते 10 तासांमध्ये सुमारे 950 मिलिमीटर म्हणजेच 37 इंच इतका पाऊस पडला होता आणि संपूर्ण मुंबई जलमय झाली होती.

काही वेळा पाऊस देणाऱ्या ढगांतून खाली आलेले पाणी पावसाच्या स्वरूपात जमिनीवर न पडता जमिनीकडील उष्ण तापमानामुळे त्याची परत वाफ होऊन ती त्या ढगांतच सामावली जाते. परिणामी त्या ढगांत वाफेचा अधिक साठा होतो. शीघ्र संघनन क्रियेमुळे अचानकपणे एखाद्या विशिष्ट व लहान अशा भूभागावर सुमारे 100 मिलिमीटर प्रतितास किंवा त्यापेक्षा अधिक प्रमाणात पाऊस पडतो याला ढगफुटी म्हणतात.

जरा डोके चालवा.

खूप जोराचा पाऊस पडताना डोंगराच्या पायथ्याशी का थांबू नये ?

वाचा व समजून घ्या.

Std - Seventh Sub - General Science (Semi)

10. Disaster Management

Cloudburst

Can you tell ?

What causes rain ?

Do you know ?

Sometimes the water coming down from rain clouds does not reach the land in the form of rain. Instead, due to very high temperature near the land, it vapourizes and goes back into the same clouds. As a result the amount of vapour in those clouds becomes very high. Due to rapid condensation, it rains suddenly over a specific and small region at a rate of 100 mm per hour or more. This is known as a cloudburst.

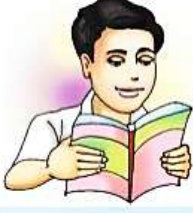
A cloudburst occurred at Leh (Ladakh) on 6th August 2010. The cloudburst that occurred in Mumbai on 26th August 2005 was extraordinary and unforgettable. On that day it rained about 950 mm, that is, 37 inches, in 8 to 10 hours, and the entire city of Mumbai was waterlogged and flooded.

Use your brain power !

Why shouldn't we wait at the foothill while it is raining heavily?

understand.

वाचन जगत से

पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर के कार्य पढ़ो और प्रमुख मुद्दे बताओ ।

अब कोई ना अनपढ़ होगा,
सबके हाथों पुस्तक होगी ।
ज्ञानगंगा की पावन धारा,
सबके आँगन तक पहुँचेगी ।

पुस्तक और कलम की शक्ति, जग जाहिर जानी पहचानी ।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी ।

बेटी युग सम्मान पर्व है,
पुण्य पर्व है, ज्ञान पर्व है ।
सब सबका सम्मान करें तो,
जन-जन का उत्थान पर्व है ।

सोने की चिड़िया तब बोले, बेटी युग की हवा सयानी ।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी ।

मैंने समझा

कविता मस्वर पाठ करो ।

इयत्ता सातवी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

11. बाली बेट

[Click Here](#)

12. सलाम नमस्ते

[Click Here](#)

13. अनामवीरा

[Click Here](#)

14. कवितेची ओळख

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - इतिहास

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

7. स्वराज्याचा कारभार

[Click Here](#)

8. आदर्श राज्यकर्ता

[Click Here](#)

9. मराठ्यांचा स्वातंत्र्यसंग्राम

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - नागरिकशास्त्र

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

4. मुलभूत हक्क भाग 1

लवकरच

इतर टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

